

Gretha (Greetje) Dotsch is geboren op 9 oktober 1937 in Amsterdam. Ze is de dochter van Samuel Dotsch (1910) en Elisabeth Viskoop (1911). Ze had twee zussen Sonja (1936) en Carla (1941). Haar vader had een leerwerkplaats voor handtassen en riemen.

Het gezin Dotsch kreeg een oproep om zich te melden voor tewerkstelling in het Oosten. In paniek werden er onderduikplaatsen gezocht. Op 1 september 1942 werd de bijna 5-jarige Greetje Dotsch door twee studenten van een studentenverzetsgroep in Amsterdam, onder leiding van Otto de Vaal, met de trein naar Zeist gebracht. Ze kwam terecht op Hoog Kanje 3. Hier woonde het gezin Joop en Jenny Banens-van Bakergem, een rooms-katholiek echtpaar dat in Nederlands-Indië had gewoond. Ze hadden acht kinderen in de leeftijd van minder dan een jaar tot negentien jaar. De oudste kinderen zatten op kostscholen. Het was de bedoeling dat Hoog Kanje 3 alleen als doorgangshuis fungeerde voor Greetje Dotsch, maar het gezin kon het niet over het hart verkrijgen om het meisje door te sturen.

Onderduikvader Joop Banens was niet alleen betrokken bij de Zeister LO. Op zolder van hun huis werden bv ook persoonsbewijzen vervalst. Greetje Dotsch kreeg de naam 'Ingrid Maria Theresia Tulleners', geboren op de correcte datum in Pangkal Pinang, een plaats op het eiland Banka in Nederlands-Indië. In maart 1944 organiseerden de Duitsers een "Razzia" in Zeist, en Gretha werd naar Heerlen overgebracht naar de zus van mevrouw Banens.

Haar moeder en beide zussen kwamen allemaal op verschillende adressen terecht. In mei 1944 werd haar zusje Carla gearresteerd in Zuilen en naar Westerbork gestuurd. Ze werd op 6 september 1944 met een groep van 50 zogenaamde "Onbekende Kinderen" naar het concentratiekamp Bergen-Belsen gestuurd. Na een paar dagen werden ze overgebracht naar concentratiekamp Theresienstadt. In juni 1945 werd ze naar Nederland gerepatriëerd. Haar vader Samuel werd midden november door de politie opgepakt en drie maanden gevangengezet. Begin februari 1943 werd hij overgebracht naar het doorgangskamp Westerbork en in februari 1943 werd hij gedeporteerd naar Auschwitz-Monowitz waar hij werd vermoord.

Na de bevrijding wist Elisabeth Dotsch-Viskoop haar drie dochters na maanden zoeken, en met hulp van anderen, terug te vinden.

Voor de oorlog bestonden er in Nederland verschillende Joodse gesloten groepen. Een doorstart na de oorlog was niet mogelijk omdat veel leden en leiders waren gedeporteerd en vermoord. Alleen in Den Haag begon de T.O.P. groep weer. Er was ook in Amsterdam belangstelling en daar werd een groep opgericht. De organisatie was, net als elke joodse organisatie, Zionistisch

ingesteld. Ze richtte haar leden op wat toen nog Palestina heette en wilden hun belofte bij de installatie ook op die manier inrichten. Dit bleek in verband met de spelregels van de NPV niet mogelijk. Het installatieteken werd een Davidster. Er werden geen insignes van de NPV overgenomen en in plaats van een hoed werd een baret gedragen. De organisatie werd Tsofioeth (Hebreeuws voor padvinderij) genoemd. De verkenners kregen de Hebreeuwse naam Tsofim en padvinders Tsofoth. Er werd eind 1947 gestart met een verkennersgroep Misjmar Tikwatanoe onder leiding van Edzard Izaks, een gediplomeerd verkennersleider. Op 20 juni 1948 werd een meisjesvendel erkend met de naam Deworah. Een jaar later, in november 1948, werd een tweede verkennersgroep opgericht, *Betsalel*, waar Jaap Cohen Mafakeed (hopman) werd. En in februari 1949 begon bij *Misjmar Tikwatanoe* een welpenhorde, Oforim in het Hebreeuws.

De Amsterdamse en Haagse groepen gingen in mei 1949 samenwerken in de Vereniging 'De Joodse Padvindsters in Nederland' (JPN). Er volgden nog meer groepen, onder andere bij Joodse instellingen in Hilversum en Apeldoorn én in Enschede en Hilversum. In februari 1950 waren er acht groepen en later kwam daar nog een negende groep in Apeldoorn bij.

In januari 1950 werden de Amsterdamse groepen georganiseerd in verband met leidersgebrek. De verkenners van groep 1 Misjmar Tikwatanoe en 3 *Betsalel* gaan voorlopig samen onder de naam Bamitspah. Vanaf 1951 wordt in het Nieuw Israelietisch weekblad alleen nog maar over de horde en troep Bamitspah geschreven, naast het vendel Deworah en later de *Teixeira de Mattos stam*.

Greet werd waarschijnlijk padvindster bij het vendel Deworah. In mei 1954 vond een installatiemiddag plaats. Akela Koekkoek opende de middag en daarna werden Greet Dotsch en Marthi de Wilde als assistent padvindstersleidsters bij het vendel geïnstalleerd.

In 1955 slaagde ze voor het eindexamen op de Joodse HBS in Amsterdam, samen met medeleidster Marianne Schwarz.

In de loop van de jaren vijftig emigreerden de drie zussen naar Israël. Hun moeder volgde in 1961. Ze keerde in 1964 voor een jaar terug naar Amsterdam, maar ging daarna toch definitief naar Israël. Na haar huwelijk ging ze de naam Margalit Ben-Ami dragen.

Op 9 januari 1979 werden haar onderduikouders door Yad Vashem erkend als Rechtvaardigen onder de Volkeren. 'Ze hebben uitstekend voor Gretha gezorgd', heeft Elisabeth Dotsch-Viskoop in haar getuigenis aan Yad Vashem geschreven. 'Als er geen familie van haar de oorlog had overleefd, hadden zij haar geadopteerd.'

Meer informatie

[Samuel Dotsch Joods monument](#)

[Samuel Dotsch \(Amsterdam, 11 oktober 1911 - Auschwitz, 30 april 1943\) -](#)

[Oorlogsbronnen.nl](#)

[Hoog Kanje 3 - Joodse Onderduikers in Zeist](#)

Foto: Van links naar rechts Greetje, Carla en Sonja Dotsch nog voor de onderduik

[Collections Search - United States Holocaust Memorial Museum](#)

[Nieuw Israelietisch weekblad » 28 mei 1954 - Art. 74 | Delpher](#)
[Nieuw Israelietisch weekblad » 22 jul 1955 - Art. 80 | Delpher](#)

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.